

# **Zahvalnost & radost 4/2015**

| <b>Sadržaj</b>                                      | <b>Strana</b> |
|-----------------------------------------------------|---------------|
| <b>Valdenzi</b>                                     | <b>1</b>      |
| <b>Druga Ivanova poslanica: Ljubav u istini (2)</b> | <b>5</b>      |
| <b>Položaj vjernika u Kristu</b>                    | <b>10</b>     |

## **Stari brojevi časopisa**

Imamo određenu količinu starih brojeva tiskanih časopisa (od 2007. godišta pa na dalje) koje želimo besplatno ponuditi čitateljima za daljnju besplatnu distribuciju. Ako mislite da bi to nekome koristilo, naručite E-Mail adresi:

**[zivarijec@gmail.com](mailto:zivarijec@gmail.com)**

# Valdenzi

*I u mračnom srednjem vijeku svijetlilo je svjetlo istine, jer Bog u svim razdobljima ima svoje svjedoke. U njih se ubrajaju i takozvani Valdenzi, čije je znakovito geslo glasilo: *Lux lucet in tenebris* („Svjetlo svijetli u tami“). Ali, tama nije voljela svjetlo: Valdenzi su bili proganjani kao heretici, njihove su pobude pogrešno shvaćane i njihovi spisi spaljivani.*

## **Naziv i počeci**

Naziv „Valdenzi“ nastao je po nekom Petru Valdesu (oko 1140.-1218. godine), bogatom trgovcu iz Lyona<sup>1</sup>. Nakon što se obratio, želio je u potpunosti slijediti Božju riječ. Prodao je svoj imetak, organizirao je dijeljenje hrane siromasima i zajedno sa svojim pristasaма navijestao Evanđelje. Osim toga se Valdes pobrinuo da se dijelovi Biblije s latinskog prevedu na različite jezike i dijalekte.

Iako je Valdes želio izbjeći sukobe, propovijedanje Evanđelja moralo je neizbježno dovesti do sukoba s katoličkom crkvom. Crkva je, naime, tvrdila da propovijedati smije samo njezin kler (duhovnici), a ne neki laik poput Valdesa. Kako se Valdes i njegovi prijatelji nisu pridržavali zabrane propovijedanja, 1183. godine bili su isključeni iz članstva u katoličkoj crkvi. Godinu dana kasnije na jednom koncilu Valdenzi su proglašeni hereticima (lažnim učiteljima) protiv kojih se treba energično boriti.

Valdes i njegove pristase bili su protjerani iz Lyona i njegove okolice. Valdenzi su se najprije rasprostranili na jugu Francuske, a odatle otišli u razne krajeve Europe. Posvuda su revno misio-

nirali. I mladi su nosili sa sobom prijepise dijelova Biblije i dijelili ih zainteresiranim. Mnogi Valdenzi učili su napamet biblijske tekstove te ih navodili u prikladnim okolnostima. Na njihovim skupovima Božja riječ je imala središnje mjesto, a Gospodnju večeru uzimali su na vrlo skroman način. Njihovi protivnici predbacivali su im (što je, zapravo, bila pohvala) da se drže isključivo Biblije a odbacuju tradiciju. Razlike u odnosu na katoličku crkvu s vremenom su poprimile oštrije oblike: Valdenzi su odlučno odbacivali misao o čistilištu, kao i prodavanje oprosta, štovanje svetaca i druge ljudske nauke.

## **Otpor raste**

Otpor službene crkve protiv navodnih heretika postajao je sve veći. Pod pritiskom progonstva Valdenzi su od druge polovice 13. stoljeća morali prestat s okupljanjima u nekim mjestima u južnoj Francuskoj, sjevernoj Italiji i Austriji. U tom stoljeću rođena je inkvizicija. Inkvizicija je bila tijelo pod izravnom upravom pape, koje je trebalo osigurati brzo otkrivanje i sustavno uklanjanje heretika. Mnoge se ljude uhodilo, sumnjivce se uhićivalo te

---

<sup>1</sup> Budući da je Valdes dragovoljno odabrao život u siromaštvu te su ga i neki drugi slijedili u tome, Valdenzi su bili nazvani i „Lyonskim siromasima“.

tjelesno i psihički mučilo. Tvrdoglavi ili nepopravljivi heretici bili su predavani „ruci svjetovne vlasti“, koja ih je mogla osuditi na smrt. Mnogi Valdenzi bili su žrtvama inkvizitora, koji su blisko surađivali s lokalnim vlastima.

### **Razni mučenici**

Da bi se jasnije predočila hrabra vjera Valdenza u progonstvima, potrebno je navesti stvarne primjere. Zbog toga ćemo ovdje, između mnoštva vjernih svjedoka i mučenika, spomenuti neke od njih.

Stephan Brun, mlad jednostavan čovjek, bio je uhićen kao heretik. Kako bi ga se nagovorilo da se odrekne svoje vjere, doveli su mu njegovu vlastitu ženu i njihovo petoro djece te prijetili da će im nešto učiniti. „Moja obitelj su oni koji vrše Božju volju“, odgovorio je on na to. „Dakle, želiš da ti žena ostane udovica a djeca siročad?“ On je odgovorio: „Isus Krist je rekao: „Neću vas ostaviti kao siročad“ ... Besmrtni Otkupitelj bolji je negoli smrtni supružnik.“ – „Zar se ne bojiš mučenja na smrt koje ti predstoji?“ – „Krist je rekao: „Nemojte se bojati onih koji ubijaju tijelo, nego se bojte onoga koji može i dušu i tijelo uništiti u paklu.““ – „Onda se pripremi da umreš!“ – „Ja se pripremam za besmrtnost.“ Nakon što je bila proglašena smrtna osuda, povikao je: „To je moje oslobođenje!“ Kada je egzekutor rekao da mu je došao trenutak smrti, smireno je odgovorio: „Ti mi navješćuješ život!“ Brun je bio spaljen na lomači u lipnju 1540. godine. Njegove muke u plamenu trajale su oko sat vremena.

Baraille, revan propovjednik među Valdenzima, bio je uhićen nekoliko godina kasnije i osuđen na smrt. Svojim sucima je rekao: „Budite uvje-

reni da će prije ponestati drva za lomaču negoli propovjednika Evanđelja koji su spremni umrijeti za svoj nauk; jer, njihov broj raste iz dana u dan, a Božja riječ ostaje vječno.“ Baraille je 29. ožujka 1558. godine spaljen na trgu ispred dvorca u Torinu (Piazza Castello). Njegov krvnik molio ga je da mu oprostí što će ga usmrtiti. „Ne opraštam samo tebi“, veli se da je blago odgovorio kratko prije svojeg odlaska, „nego svima koji su krivi za ovu smrt.“

Godine 1560. bili su uhićeni mnogi Valdenzi, jer su pribivali zabranjenim skupovima. Budući da se nisu htjeli odreći svojeg vjerovanja, trebali su biti pogubljeni. Među uhićenima je bio i čovjek po imenu Mathurin, koji je trebao prvi poći u plamen. Zaželio je da još jednom porazgovara sa svojom suprugom. A što je učinila ta vjerna duša? Snažno je hrabrila svog supruga da ostane čvrst. „Prokleta krivovjerko!“, dovikivali su joj neprijatelji Evanđelja, „ako ne prestaneš, sutra ćeš biti živa spaljena. I ti ćeš otići u smrt sa svojim mužem.“ – „Neka je hvaljen Bog“, odgovorila je, „onaj koji nas je sjedinio u životu, neće nas razdvojiti ni u smrti.“ Ništa nije moglo slomiti postojanost te žene. Njezina jedina molba bila je da smije umrijeti sa svojim suprugom. To joj je i odobreno: 2. travnja 1560. godine oboje supružnika spaljeno je na lomači.

### **Uskrs u Pijemontu**

Kada si je Reformacija počela utirati put, Valdenzi su stupili u vezu s reformatorima s kojima su se mogli složiti u mnogo toga. No, unatoč tome, Valdenzi još dugo neće živjeti u miru. U doba uskrsnjih blagdana 1655. godine dogodilo se nešto što je nadmaši-

lo sve što su Valdenzi dotad doživjeli. Naime, 24. travnja 1655. godine šesnaest tisuća vojnika napalo je naselja Valdenza u brdima Pijemonta (sjeverna Italija). Uz povik „Pobijte pse!“ započeo je barbarski pokolj. Dojenčad je naočigled majkama bila razmrskana o stijene, muškarci su bacani s planinskih vrhova, starci bespoštedno ubijani. Tako brzo i tako neočekivano došla je propast na mirne ljude da su njihovih sela i gradovi opljačkani, spaljeni i napušteni bez ikakva značajna otpora. Oni koji su uspjeli pobjeći gonjeni su kao divljač i mnogi nisu uspjeli stići do skrovišta u brdima. Tih zlih dana ubijeno je oko četiri tisuće Valdenza; k tome ih je oko dvije tisuće umrlo od gladi, hladnoće i bolesti. Užasna patnja Valdenza tog „krvavog proljeća“ digla je na noge svu Europu, te im je mnogostruko odobrena pomoć i azil.

### **Razlika u odnosu na Albigenze**

Albigenzi<sup>2</sup> se često spominju zajedno s Valdenzima, jer su i oni djelovali u ranom srednjem vijeku te su, također, bili obilježeni kao heretici. Pritom je važno napomenuti da Valdenzi i Albigenzi nisu imali gotovo ničeg zajedničkog u pogledu nauka. Valdenzi su držali mnoga biblijska uvjerenja, dok su se među Albigenzima ugnjezdile mnoge teške zablude, poput seljenja duša (transmigracija), sveopćeg spasenja svih ljudi i poricanja Gospodinova božanstva. Već se i Valdes bio suprotstavio Albigenzima te nije želio biti „bačen s njima u isti lonac“.

Vrijedno je spomenuti da su Albigenzi uslijed progonstva (osobito uslijed

križarskog vojnog pohoda protiv Albigenza u godinama 1209.-1229.) potpuno uništeni i u 14. im se stoljeću gubi trag. Valdenzi su, naprotiv, opstali u oluji progonstava i postoje do danas, iako su se tijekom vremena uvelike pretvorili u crkvene zajednice i izgubili svoj rani identitet.

### **Velika predanost**

Svakako da je i među Valdenzima bilo pomalo neznanja. A kako bi drugačije i moglo biti, ako se ima na umu da je u 12. stoljeću Biblija bila dostupna gotovo samo na latinskom jeziku, a mnogi nisu ni znali čitati. Time je spoznaja bila ograničena na ono što se kršćanima tu i tamo propovijedalo. No to djelomično i slabo poznavanje Božjih misli nije umanjilo njihovu predanost.

J. N. Darby, poznati tumač Biblije koji je izvanredno poznao Pismo, o vjernim svjedocima iz srednjeg vijeka (ne dvojim da je pritom mislio i na Valdenze) napisao je sljedeće, do srca prodiruće riječi: „Kako li su kršćani svih doba bili zaokupljeni razmišljanjem o nevoljama, patnjama, muci i žrtvi tih proganjanih, ali vjernih i ustrajnih svjedoka mračnog srednjeg vijeka! Vjerojatno se nigdje ne može naći značajnije izvješće, niti se igdje može naći veća i neumornija ustrajnost, nigdje iskrenije ili barem jednako tako iskreno srce prema istini i prema Kristu, ni takva vjernost Njemu naočigled pokvarene crkve, kao kod svetih u srednjem vijeku. Prolazili su kroz teškoće i pomore, progonstva i kazne od strane sustava čija su progonstva, zbog njegove upornosti i znatno bolje

---

<sup>2</sup> *Francuski grad Albi bio je utvrda te skupine. Albigenzi su nazvani i „katari“ („čisti“).*

organiziranosti, daleko nadvisila progonstva od strane pogana – koliko god su i ona neko vrijeme bila okrutna. Ti progonjeni ljudi nisu primili nove čudesne objave, nisu bili pod zaštitom nekog javnog tijela, ili pod zaštitom ispovijedanja sveopće crkve koje bi ih, zbog njegove opće priznatosti, moglo obuhvatiti i pružiti im utočište. Obilježeni svakakvim pogrđnim imenima koja im je nadjenuo narod ili svećenici, božanskom postojanošću hodili su svojim suženim putem, koji nikad nisu napustili. Čvrsto su se držali Božjeg svjedočanstva i obećanja da vrata pakla neće nadvladati crkvu – pa i po cijenu svog mira, svoje domovine, svog života i svega onoga što zemlja može ponuditi i što naravni čovjek cijeni. No Krist je predvidio njihov put i nije ih zaboravio. Oni su bili podložni slabosti i mnoge njihove misli bile su obilježene neznanjem. Sotona je pokušao pomiješati dobro sa zlom i u tome je ponekad bio uspješan.<sup>3</sup> Ljudi današnjeg doba, koji više ne moraju prolaziti ni kroz kakve nevolje, uživaju pronalaziti slabe točke i zablude u životima tih svetih, i ponekad to čine uspješno. Ali njihov životopis zapisan je u Nebu i pohvala njihovog Otkupitelja jednom će jasno zasjati, dok će se kritički životopisi što su ih o njima napisali oni koji su živjeli u udobnostima raspasti u prah i biti izjedeni od moljaca. Ako neki od njih gore možda sretnu te svete, koje su ovdje prezirali, lice će im biti prekriveno stidom, ukoliko to tamo još bude moguće. Ono što je Gospodin u tim svetima našao i priznao, ljudima onog doba u crkvi nije

vrijedilo ništa, baš kao ni pametnim ljudima našeg doba. Ali za Krista je to imalo visoku vrijednost.“

(*Navod iz „Pisma za sedam crkava“, H. Smith*)

### **Poticaj na vjernost**

Božja riječ je imala značajnu ulogu u životu Valdenza. Tako bi trebalo biti i s nama. Ne bi li bilo dobro kad bismo si skupili veliko blago napamet naučenih biblijskih redaka? Ne bismo li trebali marljivije istraživati Bibliju te dosljednije širiti ono što smo razumjeli? No praktična primjena i širenje istine nikad neće proći bez protivljenja. Od Valdenza možemo naučiti što to znači biti vjeran, ustrajan i čvrst.

Kada se čita povijest Valdenza, sponatano se može pomisliti na riječi iz Hebrejima 11: „A drugi su iskusili okrutna izrugivanja i bičevanja, i okove i tamnicu. Bijahu kamenovani, piljeni na dvoje, iskušavani, ubijani mačem: potucali su se u ovčjim runima i kozjim kožama, oskudijevali, bili tlačeni, zlostavljani (svijet ih ne bijaše dostojan); po pustinjama su lutali, i po gorama, i špiljama i pukotinama zemaljskim“ (rd. 36-38). Ovo se neposredno odnosi na vjerne Židove, ali se dade primijeniti i na Valdenze. Zao svijet *nije bio dostojan* da takvi skromni, miroljubivi i poštteni ljudi žive usred njega, a velika je nepravda bila zlostavljati ih i progoniti. Ali, vjerni svjedoci su dostojni odjenuti bijele halje i pratiti Gospodina Isusa u slavi (Otk 3,4).

Gerrid Setzer

(*Folge mir nach 7/2015*)

<sup>3</sup> J.N. Darby na drugom mjestu spominje da je među Valdenzima bio snažno rasprostranjen nauk o „pravednosti po djelima“ (vidi *Collected Writings od JND, sv. 20, str. 355-362*).

# Druga Ivanova poslanica

## Ljubav u istini (2)

*U drugom dijelu niza o drugoj Ivanovoj poslanici riječ je o osobitoj temi koju Ivan obrađuje kako u svom evanđelju tako i u svojim poslanicama, naime, o istini. Ispravno razumijevanje tog pojma pomaže boljem razumijevanju čitave poslanice.*

### Istina (rd. 1.2)

Prije negoli promotrimo daljnje pojedinosti ove poslanice, ukratko bih se osvrnuo na način na koji Ivan govori. Prvih šest redaka ove poslanice doista nije lako razumjeti, jer su sročene u apstraktnom obliku. To je način i oblik kojim se Ivan opetovano izražava u svojim spisima. On je od Boga dobio nalog da predoči istinu zaodjenu u taj apsolutan oblik. To čini i sada. No to nam otežava razumijevanje ovih redaka. Što on tu, zapravo, misli? Pokušat ću dati kratak *uvod* u to.

Ivan veli da on ljubi tu ženu i njezinu djecu „u istini“. Onda dodaje: „I ne samo ja, nego i svi oni koji su upoznali istinu.“ Naposljetku govori o tome da se ljubi „radi istine“. Predočena su nam, dakle, tri važna pojma:

1. Najprije je riječ o „ljubljenju u istini“.
2. Zatim govori o takvima „koji su upoznali istinu“.
3. Pored toga govori i da se ljubi „radi istine“.

### Upoznavanje istine

Promotrimo najprije one „koji su upoznali istinu“. Kakvi su to ljudi? Jesu li to samo sasvim osobiti kršćani, možda takvi koji su dosegli neko osobi-

to stanje? Ne! To su svi otkupljenici. Trebalo bi nam biti veličanstveno to što je Božja istina ta koja nas je privukla k sebi. Ponekad nam nedostaje pogled s tog gledišta. Više mislimo na Božju ljubav koja nas je privukla, i to je ispravno, ali s drugog gledišta možemo vidjeti da Božja istina privlači naša srca k Bogu.

Te osobe su rođene putem Božje riječi (Jak 1,18). Oni su proizašli od Boga. Moglo bi se reći s Ivanom: oni su upoznali istinu. To, svakako, ne znači da više nemaju što naučiti. Zapravo, mi kao otkupljeni moramo još mnogo učiti. No ovdje nije riječ o tome. Ovdje je riječ o načelnom upoznavanju i prihvaćanju istine. Stoga razumijemo da je ovdje riječ o stanju koje je darovano svakome od nas. Svi *otkupljeni* su *Božja djeca*. Kao takvi spoznali su istinu, naime, istinu o Bogu, o grešnim ljudima, o otkupljenju, o grijehu itd.

Kada Ivan govori o istini, on ne misli na istinitost, kako god da je ta misao sama po sebi važna. Njegova misao ide mnogo dalje. U Božjim mislima *istina* je *Božja objava u Kristu Isusu*. Riječ je o potpunoj Božjoj objavi u jednoj osobi, i to u Sinu Očevom, kako je nazvan ovdje u trećem retku.

Gospodin Isus je savršen izraz u pogledu svega i svakoga. On pokazuje što je istinito, nasuprot onome što je zlo. On pokazuje što je grijeh, i to vidimo na križu na Golgoti. On je to uvijek pokazivao, ali tamo je ta istina postala osobito vidljiva. Krist pokazuje i tko je Bog. On u pogledu svega pokazuje što Bog misli o tome. Divna misao! Sin Očev objavljuje Boga i Njegove misli. Upravo ta istina privlači srca k Bogu. Otkupljeni su, dakle, oni koji su bili privučeni Božjom istinom. Za njih se može reći da su upoznali istinu. Tim tipičnim, apsolutnim i apstraktnim načinom govora, Ivan govori o Božjoj djeci, o Božjoj obitelji.

### Radi istine

Tu Božju djecu, kojoj su pripadali „gospoda” i njezina djeca po tijelu, ljubi se *radi istine*. To ljubljenje *radi istine* je ljubljenje u objektivnom smislu, dok *ljubljenje u istini* označava *subjektivnu* stranu ljubavi.

Promotrimo najprije objektivni vid. S te točke gledišta vidim svoju ljubav koja je usredotočena na neki predmet ili neku osobu. Taj predmet naziva se „objekt”. Naša ljubav, dakle, ima cilj. Apostol Ivan *ljubio je* tu gospođu i njezinu djecu radi istine. Taj izraz „radi istine” temelj je zbog kojega ih je ljubio. Taj temelj je, dakle, bio u činjenici da su ta žena i njezina djeca pripadali Božjoj obitelji te time bili Božja djeca. Zbog toga ih je Ivan ljubio.

U prvoj Ivanovoj poslanici čitamo čak i to da je ljubav prema braći značajka novoga života. Na temelju te značajke možemo utvrditi ima li netko uopće život od Boga. Ljubi li netko braću, to jest vjernike? Odgovor na to pitanje može glasiti samo „da” ili „ne”. Nema ništa između toga. Mi ljubimo

radi istine. Ljubimo Božju djecu, jer su ona *od istine*. Jer, ona su upoznala istinu.

Mi, dakle, ljubimo vjernike zato što imaju isti život koji je poklonjen i nama. Zbog toga što je naš bližnji također dijete istine, Božje dijete, mi ga ljubimo. Jedan cijenjeni tumač Biblije rekao je: „To je najbolji način kako možemo ljubiti jedan drugoga – radi istine. Zato što je Božja istina u drugome proizvela isti ishod kao i u meni, ja ga ljubim. To je nešto veličanstveno! Tu nije riječ o ljubavi zato što netko zavjeđuje ljubav, zato što je, primjerice, tako bogobožazan, ili plemenit, ili uvijek tako bratski raspoložen. Ljubav je, jednostavno, potaknuta istinom.”

### Ljubav u istini

Treći izraz, „*koju ja ljubim u istini*”, pokazuje subjektivnu stranu ljubavi. Riječ je, dakle, o tome što je značajka moje ljubavi kao takve. Svakako da izraz „ljubim u istini” može značiti „istinski ljubiti”, i mi bismo to u uobičajenom slučaju tako i razumjeli, to jest ljubav koja nije licemjerna, nego je istinska. Tim više ako znamo da uz izraz „istina” u grčkom izvorniku nema određenog člana. No ovo mjesto kao i druga mjesta u Ivanovim poslanicama, osobito u trećoj i prvoj poslanici, pokazuju da se tu misli na nešto više negoli samo na iskrenu, nepatvorenu ljubav. „Ljubiti u istini” znači ljubiti sukladno Božjoj istini o njegovom Sinu. Naša ljubav treba imati upravo tu značajku.

U sažetku možemo, dakle, reći da izraz „*radi istine*” označava *razlog zbog kojega* ljubimo. To je objektivni vid. Izraz „*ljubiti u istini*” označava *karakter* naše ljubavi. To je ljubav koja je sukladna s Božjom obja-

vom i s istinom. To je prekrasna ljubav. Upravo tako ljubi Bog; jer on uvijek ljubi sukladno s onime što je o Njemu objavljeno.

### **Obilježja istine**

U drugome retku nalazimo još nešto vrlo neobično. Nije mi poznato da se u Božjoj riječi još igdje drugdje o istini govori u ovom kontekstu i na ovaj način. To se nadovezuje na izraz „*radi istine*“. Ivan nadopunjuje: „*koja ostaje u nama i bit će s nama zauvijek*“. To su dvije snažne izjave koje pružaju veličanstvenu utjehu – upravo za naše dane u kojima se istinu ponekad gazi nogama. Tu možemo saznati *dvije*:

- Istina ostaje (ili prebiva) u nama.
- Ta istina će biti s nama čak i u Nebu, svu vječnost.

### **Istina ostaje u nama**

U 1. Ivanovoj 5,6 čitamo da je Duh istina. U Ivanu 14,6 Gospodin Isus govori: „Ja sam put, i istina, i život“. Ali za Boga se nigdje ne veli da je on istina. Zašto je to tako? Zato što je istina uvijek objava nečega. No Bog, kao takav, nije objava samoga sebe. Gospodin Isus, Sin Božji, jest taj koji je objavio Boga. Zato Gospodin Isus sebe naziva *istinom*.

U *objektivnom* smislu, Gospodin Isus je *istina*. Ako želim znati što je istina, moram promotriti neki predmet, odnosno osobu. Tko želi znati što Bog misli o bilo čemu, mora gledati u Krista. On daje odgovor na to. Odgovor je zapisan u Božjoj riječi. Zbog toga se veli da je i Riječ istina (usp. Iv 17,17).

Za *Svetog Duha* se to ne može reći u istoj mjeri. On nije postao čovjekom kao Gospodin Isus pa ipak je i on nazvan istinom (Iv 14,17; 15,26). Imam dojam je kod Božjeg Duha riječ o *isti-*

*ni u subjektivnom smislu*. Jer time što prebiva u nama – kao osoba božanstva – Sveti Duh u našoj duši *pobuđuje svijest* o tome što je istina. To je veličanstvena činjenica za koju ne možemo biti dovoljno zahvalni. Njega samoga ne možemo vidjeti pa nam, zbog toga, on uvijek predočuje Gospodina Isusa, kojega proslavlja (Iv 16,14).

Ovdje smo, dakle, naučili: Istina ostaje, ili prebiva, u nama. Jer Duh Sveti ostaje u nama vечно. To je velika sreća, osobito u našim danima kada se čuje mnogo neistine. Istina ne može biti uništena, čak ni uslijed naših najvećih promašaja, jer je sâm Gospodin Isus istina.

### **Istina ostaje s nama zauvijek**

Zatim još veli da će istina biti s nama zauvijek. To naš pogled još više usredotočuje na Gospodina Isusa. Kada budemo u slavi, istina će još uvijek biti kod nas i s nama. Uvijek ćemo pred sobom vidjeti Gospodina Isusa kao savršen izraz Božjih misli i Božjeg srca. Upravo to je ono što se naziva istinom. A za nas je to velika utjeha. Ta žena je, zajedno sa svojom djecom, morala biti vrlo utješena kada je čitala takve riječi; jer ta će istina ostati u njima iako su zavodnici već kucali na vrata i moralo je biti izdano upozorenje: „Budite oprezni, ne primajte ih u kuću niti ih pozdravljajte!“

Tu također saznajemo da sâm Krist u Nebu ostaje istina; jer spominjanje vječnosti (rd. 2) ukazuje na Nebo, gdje ćemo provoditi vječnost. I tada ćemo ga još uvijek trebati da bismo vidjeli koje su Božje misli; jer Krist je „objektivna“ istina, koju se može vidjeti. Jedna pjesma s pravom veli: „Što bi Nebo i slava bilo bez Njega?“

## Pozdrav (rd. 3)

„*Neka bude s vama milost, milosrđe i mir od Boga Oca i od Gospodina Isusa Krista, Sina Očeva, u istini i ljubavi*“.

## Milost, milosrđe i mir

Pozdrave u Pismu ne bismo trebali preskakati. Milost i mir pojavljuju se gotovo u svakoj poslanici. Lako bi se moglo pomisliti: „To već dobro znam, o tome ne moram dalje razmišljati.“ Često sam primijetio da je u onome što sam mislio da dobro znam, bilo sadržano nešto što uopće nisam dobro znao. Ovdje imamo sasvim osobit pozdrav; jer ovdje se spominje *milosrđe*, ali i ne samo to.

Ivan primateljima želi troje. Najprije spominje milost. Dok samo Petar i Juda još dodaju: „Milost i mir neka vam se umnože“, Ivan veli: „*Neka bude s vama*“. To nije samo želja, nego i obećanje. Ovdje ne veli samo da im on *želi* to troje, nego da to *sada je i bit će* ubuduće s vama.<sup>1</sup> To nas iznimno usređuje!

*Milost prethodi milosrđu*. Ona je dublja crta u Božjem biću, dublja od milosrđa. Zbog toga se milost spominje prije milosrđa. Oboje izvire iz Božjeg srca.

*Milost je ljubav koju nisam zaslužio*. Ona je nezaslužena Božja naklonost. Bog je čak Bog svake milosti. I ona „će biti s vama“, s vama ženama i djecom,

s vama u ovoj zemlji, s nama svugdje, gdje god se nalazili.

*Milosrđe* je suosjećanje s jadom i nevoljom. Svatko od nas je predmet Božjeg milosrđa. To je vrijedilo čak i za Pavla, premda je bio tako velik Gospodinov sluga. I on je, sâm po sebi, bio samo slab čovjek, kao što smo i mi, u tijelu koje je još uvijek pripadalo prvome stvorenju te je bilo podložno raspadljivosti.

Treće je *mir*. Mir je ishod prvih dvaju Božjih darova. On proistječe iz milosti i milosrđa. *Mir je uskladenost srca s Bogom*. On daje unutrašnju smirenost čak i u danima nemira.

## Davatelj tih darova

Sve to je već veličanstveno. No redak ne završava time. Ivan još dodaje: „*Od Boga Oca*“. To se često spominje u povezanosti s ovim darovima. Ali ovdje također veli: „*od Gospodina Isusa Krista, Sina Očeva*“. To je nešto novo. Bog Otac i Gospodin Isus povezani su jedan s drugim veznikom „i“. Tako se može govoriti samo o dvije osobe koje su na *istoj razini*. Već sam spomenuo da je već u ono doba bila napadnuta osoba Gospodina Isusa. Nije se samo dvojilo oko toga je li on bio istinski čovjek, nego se dvojilo i oko toga je li on bio Bog. Već tu vidimo kako je apostol, vođen Božjim Duhom, sve predočavao tako da srca vjernika budu utvrđena.

---

<sup>1</sup> Tu je pomoćni glagol *biti* (*bude*) futur drugi, ali ima posve jednak oblik kao i njegov svršeni prezent. Prema tome kako je prevedeno u našem prijevodu moglo bi se reći: *i sada je i bit će ubuduće*. Kada u složenim rečenicama imamo blizu jedan za drugim dva pomoćna glagola u budućem vremenu, služimo se s oba futura. Prvi je *bit će*, a drugi *bude*. U našem prijevodu se na futur prvi iz drugoga retka (radi istine, koja ostaje u nama i bit će s nama zauvijek) nadovezuje futur drugi (egzaktni) u trećemu (*Neka bude s vama milost, milosrđe i mir*); (op. Prev.).

Gospodin Isus Krist je u potpunosti Bog kao što je to i Otac. Uočljivo je da se riječ „od“ ponavlja: „*od* Boga Oca i *od* Gospodina Isusa“. Čini se da to pokazuje da se obje spomenute osobe izričito razlikuje jednu od druge, iako je riječ o *jednome* Bogu. Vidjeli smo da je Gospodin Isus na istoj razini kao i Bog Otac i Bog Sveti Duh. Ipak, ovaj ponovljeni „od“ pokazuje da te osobe treba razlikovati jednu od druge. To vidimo i u Ivanu 1, gdje se govori o Riječi. On je bio Bog i bio je kod Boga. No u pogledu ovoga ne bismo smjeli ići dalje; jer o osobi Božanstva ne možemo reći ništa više od ovoga, a da se ne ogriješimo. Bog za nas ostaje nepronicljiv.

Blagoslov spomenut na početku retka počiva u osobi Oca i Gospodina Isusa. No još je dodano i ovo: „*Sina Očeva*“. To je *jedinstven* naziv, koji se ne pojavljuje nigdje drugdje u Božjoj riječi. To je naziv najuzvišenijeg poštovanja i najprisnijeg odnosa. Božja djeca nigdje u Riječi nisu nazvana tim nazivom. Mi smo nazvani sinovima Bo-

žjim, ili djecom Božjom, ali nikad „sinovima Očevim“. To je naziv koji pripada i priliči samo Gospodinu Isusu. To je osoba Sina, prikazana u vječnom skladu i odnosu s Ocem. U Ivanu 17, u prekrasnoj molitvi Gospodina Isusa, također nam je ukazano na to. Tamo naš Gospodin veli: „Ljubio si me prije utemeljenja svijeta.“ Tu govori Očev Sin. Sva Očeva privrženost pripada Sinu.

Slikovito je na to ukazano u odnosu Jakova prema njegovu sinu Josipu. To je prekrasna slika osobitog odnosa koji otac može imati prema svome sinu. Taj osobit odnos izražen je u tome što je Jakov svome sinu načinio dugačku halju (usp. Post 37,3). To je samo slab prikaz onoga o čemu piše Ivan.

Naposljetku je još rečeno: „*U ljubavi i istini*“. Istina i ljubav su uvijek međusobno povezane u ovoj poslanici. Božanski blagoslov dotječe k nama u istini i ljubavi.

*(Nastavak slijedi)*

*Christian Briem*

*Folge mir nach 6/2015*

# Položaj vjernika u Kristu

Krist je sada u Nebu, potvrđen od Boga zbog djela koje je izvršio, i tamo ga upravo trebamo. Pravednost se očitovala u tome što je Krist sjeo zdesna Bogu. Bog ga je uzeo iz svijeta i sada oslobađa i nas te nam govori: "Pravednost je tu, meni zdesna." Tamo je i naša pravednost.

Zajedno s Kristom na križu, u grobu i u nebeskim prostorima! Na taj način proslavljeni Gospodin može sa svim vjernicima dijeliti svoju pobjedu na križu, snagu svoga uskrsnuća i puninu svog slavnog života.

Biti u Kristu znači biti tamo gdje se nalazi Krist, biti to što on jest, i imati udjela u onome što on posjeduje.

Biti u Kristu znači biti u nebeskim prostorima; no to, međutim, ne znači da je kršćanin već zaista stigao kući u nebeske prostore. On je još uvijek putnik ovdje na Zemlji, ali njegova domovina je Nebo.

Biti u Kristu znači biti ono što on jest. Krist je glava, a kršćanin je jedan od udova tijela; glava i tijelo imaju jedan te isti život. Stoga Krist u nebeskim prostorima uživa isti život kao i kršćanin na Zemlji.

Biti u Kristu znači imati udio u Kristovim bogatstvima. Sve što on ima, imamo i mi. Svi duhovni blagoslovi, radost, mir, pobjeda, snaga, svetost, naši su u Kristu. Djeco Božja, baštinci smo i subaštinci s Kristom, tako da Sin dijeli s nama sve ono što mu je dao Otac. „Neka je blagoslovljen Bog i Otac našega Gospodina Isusa Krista, koji nas je blagoslovio svakim duhovnim blagoslovom u nebeskim predjelima u Kristu“ (Ef 1,3). „Onaj koji ni vlastitog

Sina nije poštedio, nego ga predao za sve nas, kako nam onda neće s njime sve darovati?“ (Rim 8,32).

Izabrani smo u Kristu prije utemeljenja svijeta. Po Božjem naumu pripadamo sustavu koji je On sâm uspostavio u Kristu prije negoli je stvoren svijet, sustavu koji nije od svijeta, niti otkada svijet postoji, i koji će, stoga, postojati i nakon što prođe obličje ovoga svijeta. Naš položaj u Kristu dan nam je prije postanka svijeta. Bog nas je „spasio i pozvao nas svetim pozivom, ne po našim djelima, nego po svojoj nakani i milosti koja nam je dana u Kristu Isusu prije postanka svijeta, ali se očitovala sada pojavljivanjem našega Spasitelja, Isusa Krista“ (2 Tim 1,9-10) ... U nadi vječnoga života, što ga je prije postanka svijeta obećao Bog, koji ne može lagati“ (Tit 1,2).

Mi imamo život, ali u Kristu; taj život sakriven je s Njim u Bogu, u sigurnosti, u svom vječnom izvoru. Kada se pojavi Krist, pojaviti ćemo se i mi s Njim. Računati na svakodnevno prisutnog Gospodina jest svetost. Ta milost vjere je lanac koji dušu povezuje s Kristom i sjedinjuje u jedno Spasitelja i otkupljenika. Tada se otvara kanal kojim Kristova punina obilno utječe u nas. Neplodna loza postaje dio plodnoga trsa, jedan te isti život kola u svoj biljci.

Nemojmo tražiti ništa izvan Krista, nego se radujemo što smo u njemu, jedno s njim i, prema tome, jedno sa svom njegovom puninom. Ne čekajmo da vjera proizvede svetost, nego se radujemo savršenoj svetosti u Kristu kao činjenici! Shvatimo kako je nerazdvo-

jivo naše jedinstvo s Njim, da je ta svestost ujedno i naša, pa ćemo prihvaćanjem te činjenice ustanoviti i njezinu stvarnost.

Ne trebam od sebe stvoriti lozu. Ja to jesam od onog trenutka kada mi je Isus to rekao. Dio sam njega samoga; na meni ja da vjerujem i djelujem prema tome. Ud sam Kristov i mogu uzeti puninu svega što mi je potrebno.

Kako li je čudesno biti stvarno jedno s uskrslim i slavnim Spasiteljem, biti ud Kristov! Razmišljajmo o onome što je sadržano u tome. Može li Krist biti bogat, a ja siromašan? Može li Glava biti dobro hranjena, a tijelo umirati od gladi?

Sve ono što će nas činiti sretnima u Nebu, imamo već sada. Želite li znati što kršćanina čini sretnim u životu i u smrti, onda znajte da je to činjenica da isti Krist kojega ima danas jest i Krist kojega će imati u Nebu. On je već sada u kući kod Onoga koga ljubi i najbolje poznaje.

Nije moguće da Glava i udovi budu prihvaćeni u različitoj mjeri. Glava i udovi su jedno. Bog ih smatra za jedno, i zbog toga su stvarno jedno. Ta istina istodobno je temelj najvećeg povjerenja i najdublje poniznosti. Ona pruža najpotpunije uzdanje, „smjelost u dan suda“ (1 Iv 4,17), jer nemoguće je da bilo što bude upisano na teret Onoga s kim smo sjedinjeni; a ona nam pruža i dubok osjećaj naše ništavnosti, budući da se naša povezanost s Kristom temelji na smrti ljudske naravi i potpunom poništenju svih njezinih prava i svake njezine umišljenosti.

U našem srcu prisutno je stalno nastojanje da svoj mir i prihvaćenost temeljimo na nečemu što je u nama ili što proizlazi iz nas samih, premda, svakako, „to nešto“ može biti i plod Duha

Svetoga. I tako mi tražimo u sebi samima, dok bi Sveti Duh uvijek htio da gledamo izvan sebe. Položaj vjernika ne ovisi o tome što on jest, nego o tome što je Krist. Kada pristupa Bogu „u ime Isusovo“, poistovjećuje se s njim i prihvaća njegovo ime te ne može biti odbijen, kao ni Onaj u čije je ime pristupio Bogu. Naša sretna povlastica je to da u uzdanju vjere možemo svaku optužbu i svakog tužitelja prebaciti na Krista i na okajanje koje je on izvršio. Za nas sve proizlazi od njega. Dičimo se njime stalno! Nemojmo imati nikakva povjerenja u sebe, nego u Onoga koji je sve izvršio za nas. Vežemo se uz njegovo ime, uzdamo se u njegovo djelo, naši pogledi počivaju na njegovoj osobi i očekujemo njegov povratak.

Nerazdvojivo povezan s Kristom, vjernik nužno dijeli svoje prihvaćanje kod Boga i svoje odbacivanje od svijeta. To dvoje ide zajedno: prvo nas čini štovateljima i građanima Neba; drugo nas čini svjedocima i tuđincima na Zemlji; prvo nas uvodi iza zavjese; drugo nas izvodi izvan tabora; jedno i drugo je jednako savršeno.

Poznavanje našeg položaja, apsolutno savršenog i utvrđenog u Kristu, jest ono što Sveti Duh upotrebljava da nas potakne na težnju za praktičnim savršenstvom. Ne trebamo svoj položaj nikada mjeriti po svom stanju; ali, naprotiv, uvijek prosuđujemo svoje stanje po svom položaju. Spustiti položaj na nižu razinu zbog praktičnog stanja, zadavanje je smrtnog udarca svakom napretku u praktičnom kršćanstvu.

Vjernik je „umro grijehu“. Kako? Umro je u Kristu. Po naravi je bio mrtav u grijehu, po milosti je mrtav grijehu. Kakva se prava može imati nad mrtvim čovjekom? Nikakva. „Krist je umro grijehu jedanput zauvijek“, a

vjernik je umro u njemu. „Ako smo, dakle, umrli s Kristom, vjerujemo da ćemo s njim i živjeti, znajući da Krist, uskrišen od mrtvih, više ne umire; smrt više ne gospodari nad njim. Jer time što je umro, umro je grijehu jedanput zauvijek, a time što živi, živi Bogu“ (Rim 6,8-10). Što proizlazi iz svega toga za vjernike? „Tako i vi smatrajte sebe mrtvima grijehu, a živima Bogu po Kristu Isusu“ (rd. 11). Takav je nepromjenjiv položaj vjernika pred Bogom, tako da on ima svetu povlasticu uživati oslobođenje od grijeha. Iako grijeh još uvijek prebiva u njemu, on ne gospodari nad njim.

Kršćanin ima novu narav, koja nikako ne može proizvoditi plodove stare naravi. Krist ne griješi; njegov život u nama ne može griješiti. Onaj tko ostaje u njemu, ne griješi. „Tko god je rođen od Boga, ne čini grijeh; jer sjeme njegovo u njemu ostaje i ne može griješiti, jer je od Boga rođen“ (1 Iv 3,9). Kako bi nam Isus zapovjedio: „Ostanite u meni“, a da nam ne osigura milost i snagu da to učinimo?

Život u Kristu neiscrpiv je izvor sreće. Što Krist više zaposjeda dušu, ona dublje ulazi u radost svoga Spasitelja, koji zauvijek postaje njezin. Radost je značajka onoga koji živi u Kristu, i svi znamo cijiniti njezinu vrijednost; ona je najbolji dokaz da je srce stvarno zadovoljeno. Ni jedna kršćaninova privlačna osobina, kao ni njegova najuvjerljivija propovijed, ne može svijetu bolje pokazati stvarnost božanske ljubavi kao odsjaj ove radosti koja slavodobitno nadvladava u životnim kušnjama. Ona je neophodna za dobrobit vjernika, jer radost Gospodinova njegova je snaga. U njoj se osvježuje njegovo povjerenje, njegova hrabrost i njegovo strpljenje. S radosnim srcem nikakav posao ne umara, nikakav teret ne satire, i sâm Bog je naša snaga i naša pjesma pobjede.

*Marc Tapernoux*  
(Iz brošure „Ukorijenjeni i utemeljeni u Njemu“)

Napomena:

Zbog nedostatka prostora u ovom broju izostavljeni su nizovi „Ivanovo evanđelje“ i „Biblijske slike i simboli“. Oni će se nastaviti u idućim brojevima.